

**Til skoleforvaltninger,
skoleledere m.fl.**

**Nyhedsbrev 3
for folkeskolen**

Marts 2007

1. Nyhedsbrev om ændringer i folkeskoleloven

Folketinget vedtog en række ændringer af folkeskoleloven i foråret 2006. Undervisningsministeriet udsender derfor en række nyhedsbreve til skoleforvaltninger, skoleledere m.fl., hvor ministeriet orienterer om ændringer på folkeskoleområdet.

I dette nyhedsbrev kan du bl.a. læse om Skolerådet og skolestyrelsen, om de kommunale kvalitetsrapporter, gennemførelse af de nationale test og om den nye evalueringsportal. Som et særskilt bilag til nyhedsbrevet orienterer Undervisningsministeriet om reglerne for de nationale test for elever på specialskoler, dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder.

De første nyhedsbreve blev udsendt i maj og november 2006 og ligger på ministeriets hjemmeside (<http://www.uvm.dk/evalueringskultur/nyhed/index.htm#Overskrift1>)

2. Første beretning fra Skolerådet

Folketinget besluttede i juni 2006 at oprette et uafhængigt råd – Rådet for Evaluering og Kvalitetsudvikling af Folkeskolen – i daglig tale Skolerådet.

Skolerådet har til opgave at følge, vurdere og rådgive undervisningsministeren om det faglige niveau, den pædagogiske udvikling og elevernes udbytte af undervisningen i folkeskolen og ungdomsskolen. Rådet skal endvidere vurdere skolens evne til at bidrage til at bekæmpe elevens negative sociale arv og evne til at øge integrationen af elever med anden etnisk baggrund end dansk.

Skolerådet ledes af et formandskab med særlig indsigt i folkeskolen. Formandskabet består af direktør for Socialforskningsinstituttet Jørgen Søndergaard (formand), professor Nina Smith, professor Niels Egelund, skoleleder Kirsten Birkving og skoleleder Grethe Andersen. Rådets øvrige 20 medlemmer er repræsentanter fra en række centrale interesseorganisationer på folkeskoleområdet.

Formandskabet skal hvert år inden den 1. marts afgive en beretning til undervisningsministeren om rådets virksomhed med forslag til initiativer, der fremmer kvaliteten i Folkeskolen.

Formandskabets første beretning blev afgivet til ministeren den 28. februar 2007. Beretningen indeholder en redegørelse for formandskabets principielle overvejelser om formandskabets opgaver og planerne for de kommende års arbejde.

Beretningen og yderligere information om rådet og formandskabets arbejde findes på Skolerådets hjemmeside www.skoleraadet.dk.

3. Orientering om Skolestyrelsen

Den 1. september 2006 etableredes under Undervisningsministeriet den nye Styrelse for Evaluering og Kvalitetsudvikling af Grundskolen - i daglig tale kaldet Skolestyrelsen.

Styrelsen skal sekretariatsbetjene Skolerådet og derudover varetage en række opgaver på grundskoleområdet. Opgaveporteføljen omfatter bl.a. folkeskolens afgangsprøver, evaluering og nationale test samt tilsyn med de frie grundskoler og med kommunernes kvalitetssikring af folkeskolen.

Styrelsen er efterhånden fuldt bemandet med godt 30 medarbejdere og er i januar 2007 flyttet ind i egne lokaler. Styrelsens adresse er:

Styrelsen for Evaluering og Kvalitetsudvikling af Grundskolen

Snaregade 10A

1205 København K.

E-mail: seku@seku.dk

Tlf.: 3392 5000

Hjemmeside: www.seku.dk (fra medio april www.skolestyrelsen.dk)

4. Lancering af evaluering.uvm.dk

Undervisningsministeriet og Skolestyrelsen har samlet materiale om evaluering, test og elevplaner på en ny hjemmeside evaluering.uvm.dk – også kaldet evalueringsportalen. Portalen gik i luften den 1. marts 2007.

Portalen retter sig mod flere brugere og har derfor en indgang til både lærere/skoleledere, elever, forældre og kommuner. Portalen fungerer også som indgang til de nationale test, som er ét ud af mange evalueringsværktøjer.

Portalen indeholder en bred vifte af materialer til inspiration for lærerne i deres evaluering af undervisningen og elevernes udbytte. Artiklerne er udviklet af lærere og andre pædagogiske praktikere med det formål at få synliggjort og udbredt de gode faglige praksisforløb med evaluering, så andre kan lære af dem.

Materialerne består af generelle artikler om evaluering og mere konkrete vejledninger til anvendelse af evaluering. Herudover er der en række fagspecifikke inspirationsmaterialer, der giver konkrete eksempler på undervisnings- og evalueringsforløb. Endelig er der støtteredskaber til de forskellige evalueringsværktøjer til umiddelbar brug i undervisningen, fx portfolio eller et ”kan-kan næsten”-skema.

Klik ind på evaluering.uvm.dk og få mere at vide.

5. Booking af tider til de nationale test

De første nationale test afvikles i perioden 1. maj til 29. juni 2007 i fagene matematik 6. klasse, dansk/læsning 8. klasse og fysik/kemi 8. klasse.

Den 13. marts blev der åbnet for booking af tider til de nationale test. Det er op til skolen/institutionen selv at bestemme, hvornår man vil afholde testene inden for perioden 1. maj til 20. juni. Der vil dog være en periode i maj måned, hvor systemet er lukket på grund af de skriftlige afgangsprøver den 9. – 10. maj og den 22. maj. Hvis der viser sig behov for det, vil der blive åbnet for yderligere testafvikling i perioden 21. – 29. juni.

Der kan bookes tider helt frem til det tidspunkt, hvor testen skal afholdes. Systemet har stor kapacitet, så de fleste tidspunkter vil være tilgængelige, uanset hvornår man booker. Da der dog er en grænse for, hvor mange skoler, der kan deltage i testene på samme tid, anbefaler Skolestyrelsen, at man booker i god tid.

Booking foretages på adressen <http://booking.evaluering.uvm.dk>
Man kan finde en brugervejledning til booking- og testsystem på <http://support.emu.dk/evalportal/vejledninger/>

Ved tekniske problemer i forbindelse med booking: Kontakt UNI-C på tlf. 89 37 66 00.

6. Særlige oplysninger om specialskoler, dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder

Alle skoler og institutioner i øvrigt, der gennemfører undervisning i henhold til folkeskoleloven, er omfattet af lovkravet om obligatoriske test. Lovkravet omfatter følgende:

- Folkeskoler, herunder kommunale specialskoler
- Dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder med specialundervisning i henhold til folkeskoleloven, herunder private opholdssteder og døgninstitutioner
- Andre institutioner, der udbyder undervisningen efter folkeskoleloven, herunder specialskoler, der pr. 1. januar 2007 drives af regionerne.

Det er kommunernes ansvar at sikre, at alle elever på relevante klassetrin, der modtager undervisning efter folkeskoleloven, gennemfører de obligatoriske test eller blive fritaget efter gældende regler.

I bilag 1 i dette nyhedsbrev har ministeriet præciseret en række forhold for specialskoler, dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder.

7. Om brug af hjælpemidler

Det er læreren, der afgør, hvilke hjælpemidler der må anvendes i de nationale test. Som udgangspunkt bør eleverne have adgang til de hjælpemidler, som de har til rådighed i den daglige undervisning i det fag, der testes i. Anvender eleverne for eksempel en ordbog i den daglige undervisning, kan man også lade ordbogen være til rådighed ved testen i det pågældende fag.

Lommeregner: Eleverne må benytte lommeregner til testene i matematik og fysik/kemi. På visse opgaver i matematik vil det dog være anført på skærmen, at lommeregner ikke må benyttes. Dette bør eleverne være instrueret i at overholde.

Digital syntetisk tale: Hvis en elev anvender digital syntetisk tale i den daglige undervisning, bør eleven også have adgang til hertil ved de nationale test. Systemet vil i videst muligt omfang være forberedt på oplæsningsprogrammer. Nogle opgaver kan dog ikke oplæses, f.eks. de opgaver, hvor eleven skal flytte grafikelementer rundt på skærmen med en mus.

Elever med psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse og tosprogede elever med utilstrækkelige danskundskaber: Eleverne skal tilbydes de samme hjælpemidler, som de på grund af deres specifikke vanskeligheder anvender i den daglige undervisning i det fag, der testes i.

8. Afprøvning af testopgaver i december 2006 og marts 2007

I december blev der afprøvet ca. 2.000 opgaver i fagene fysik/kemi for 8. klassetrin og matematik for 6. klassetrin samt ca. 800 opgaver i læsning (dansk) for 8. klassetrin. Yderligere ca. 1.200 læseopgaver er blevet afprøvet i starten af marts 2007.

Næsten 250 skoler og 17.000 elever medvirkede ved afprøvningen. Foreløbige analyser af resultaterne for afprøvningen af opgaverne i fysik/kemi og matematik viser ifølge leverandøren (COWI), at der er tilstrækkeligt mange opgaver, der lever op til kvalitetsmålene og til kravene om opgavernes fordeling.

Der vil også blive gennemført nærmere analyser af resultaterne fra afprøvningen af opgaverne i læsning. De tre test, som skal gennemføres i slutningen af dette skoleår, bliver efterfølgende evalueret for at undersøge, om opgaver og test lever op til kvalitetskravene.

9. Bekendtgørelse om de kommunale kvalitetsrapporter m.v.

Undervisningsministeren har udstedt bekendtgørelse nr. 162 af 22. februar 2007 om anvendelse af kvalitetsrapporter og handlingsplaner i kommunalbestyrelsernes arbejde med evaluering og kvalitetsudvikling af folkeskolen.

Kommunalbestyrelsernes pligt til at udarbejde kvalitetsrapporter blev indført med lov nr. 572 af 9. juni 2006 om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af folkeskolens formål, ekstra timer i dansk og historie, elevplaner, offentliggørelse af landsresultater af test, præcisering af det kommunale ansvar samt etablering af nyt råd for evaluering og kvalitetsudvikling af folkeskolen). Loven trådte i kraft den 1. august 2006.

Efter folkeskolelovens § 40 a, stk. 5, kan undervisningsministeren fastsætte regler om kvalitetsrapporter, herunder om indhold og udformning, og om tidsfrister for vedtagelsen af kvalitetsrapporter og handlingsplaner. Med den nye bekendtgørelse er denne bemyndigelse udmøntet.

Den første kvalitetsrapport, der skal være vedtaget senest den 15. oktober 2007, skal omfatte det igangværende skoleår.

I forbindelse med udstedelsen af bekendtgørelsen sendte Undervisningsministeriet en følgeskrivelse til KL, Børne- og Kulturchefforeningen, Danmarks Lærerforening, Skole og Samfund og Skoleledernes Fællesrepræsentation.

På ministeriets hjemmeside er der link til såvel bekendtgørelsen som følgeskrivelsen:
<http://us.uvm.dk/grundskole/folkeskolen/udvikling/kommunalekvalitetsrapporter.htm>

10. Temadage i marts om fremme af evalueringskulturen i folkeskolen

Undervisningsministeriet og Skolestyrelsen afholder i marts og april 14 temadage i hele landet om fremme af evalueringskultur i folkeskolen. Temadagene afholdes i samarbejde med de danske Centre for Undervisningsmidler og er målrettet skoleledere, tillidsrepræsentanter, lokalpolitikere, skolechefer og andre forvaltningsfolk. Der vil på temadagene blive orienteret om den nye evalueringsportal, de nationale test og elevplaner.

En oversigt over temadagene kan findes via følgende link:
<http://www.uvm.dk/evalueringskultur/nyhed/documents/Evalueringskulturen2007A4tilnet.pdf>.
Derudover afholdes en temadag på CFU Bornholm den 12. april.

Undervisningsministeriet har planlagt andre kampagneaktiviteter for at informere om de kommende initiativer om fremme af evalueringskultur i folkeskolen: To film, målrettet henholdsvis forældre og lærere/skoleledere, vil kunne downloades fra www.evaluering.uvm.dk til brug på pædagogiske rådsmøder, skolebestyrelsesmøder, forældremøder og møder i kommunalpolitiske udvalg. Endelig er der produceret en folder til de forældre, der har børn i folkeskolen. Folderen vil blive distribueret til forældrene og lærerne via skolerne i marts måned.

Bilag 1 – Orientering til specialskoler, dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder

I nyhedsbrev 2 for folkeskolen (udsendt i november 2006) fremgik det, at Undervisningsministeriet i næste nyhedsbrev ville orientere særskilt om obligatoriske nationale test for elever, der modtager specialundervisning i dagbehandlingstilbud samt i anbringelsessteder for børn og unge godkendt efter lov om social service med mere.

Disse oplysninger er indeholdt i nærværende bilag. Derudover er der en række oplysninger, der er relevante for øvrige skoler og institutioner, der gennemfører undervisning i henhold til folkeskoleloven, herunder specialskoler.

Gennemførelse af obligatoriske nationale test for elever i dagbehandlingstilbud, anbringelsessteder m.fl.

Bestemmelserne om specialundervisning i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder fremgår af folkeskolelovens § 20, stk. 5 og 6.

For dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder gælder det, at det er kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen, der beslutter, hvor afviklingen af obligatoriske test skal finde sted. Testene skal ikke nødvendigvis foregå på undervisningsstedet, men kan foregå på en anden adresse efter kommunens bestemmelse.

Den ansvarlige kommune og institutionen må i øvrigt foretage en pædagogisk vurdering af, hvordan de nationale test bedst muligt kan gennemføres i forhold til den gruppe af elever, der modtager specialundervisning i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder.

Der er en række krav til det tekniske udstyr (fx computer og internetforbindelse), der skal anvendes for at kunne afvikle de it-baserede test. Kravene er relativt beskedne, men det anbefales at sikre, at det tekniske udstyr lever op til kravene. Dette kan gøres via følgende link:
<http://testside.evaluering.uvm.dk/>.

Overførelse af stamdata til UNI-login

Bekendtgørelsen om anvendelse af test i folkeskolen mv. pålægger alle skoler og institutioner, der skal afvikle de obligatoriske test, at registrere og overføre en række oplysninger til UNI-login. UNI-login er betegnelsen for et personligt brugernavn og en adgangskode, der giver adgang til forskellige netjtjenester. Alle institutioner, der skal afvikle obligatoriske test, skal være oprettet i UNI-login, og i den sammenhæng skal en række stamdata (fx navne, cpr-numre mv. for elever og lærere) være korrekte.

Du kan få svar på flere spørgsmål om UNI-login ved at klikke på følgende link:
<http://support.emu.dk/uni-login/index.html> eller ringe til UNI-C på tlf. 35 87 85 50.

Fritagelse

Hele skoler/institutioner kan ikke fritages for deltagelse i test. Beslutningen om fritagelse gælder kun enkeltelever, og beslutning kræver en individuel vurdering. Reglerne for fritagelse findes i Bekendtgørelse nr. 1157 af 24. oktober 2006 om anvendelse af test i folkeskolen mv. Beslutning om fritagelse af skolelederen træffes efter udtalelse fra PPR og efter dialog med eleven og forældrene.

Fritagelse for deltagelse i test skal registreres med årsag i bookingsystemet på evalueringsportalen (<http://evaluering.uvm.dk>) og vil således indgå i rapporten til kommunen i forbindelse med

afrapportering af resultater. Skal en elev fritages, skal elevens data derfor være opdateret i UNI-Login.

Test og klassetrin

I visse tilfælde svarer elevens alder ikke til elevens faglige udviklingsniveau og klassetrin. Det har givet anledning til bekymring, at eksempelvis en elev, der fagligt set befinder sig på 3. klassetrin bliver udsat for en test, der er udviklet til elever på 8. klassetrin.

Dette spiller imidlertid ikke den store rolle, da testene er adaptive. Efter nogle ganske få indgangsspørgsmål, som vil ligge på et for højt niveau, og som eleven derfor vil svare galt på, vil testen have tilpasset sig elevens besvarelsesmønster, og testen bliver herefter gennemført på et niveau, der svarer til elevens faglige forudsætninger. Det er altid klassetrinnet, som eleven er registreret på i det skoleadministrative system (Tabulex, KMD osv.), der afgør, om testdeltagelse er obligatorisk.